

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
valamint a reklamatiók.
Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Gazdaközönségünkhöz!

A mokány marha és bival leírása Ásványi Lajos.
A lovak patájának patkolása és ápolása. Sándor Pál.
Trágyázási kísérletek tőzegtalajon. Cserháti Sándor.
Mezei munkás ügy. Kovácsy Kornél.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazd. egylet ig. vál. ülése decz. 6-án.

Kormányintézkedés.

A ragadós száj- és körömfájás. — A belügyminister az az árvák gazdasági kiképzetése érdekében. —

Irodalom.

Vasuti utmutató. — magyar Cukor-ipar. — A Filippopol kiállítás és Bulgária mezőgazdasági viszonyai.

Vegyesek.

Uj izzógáz világítás. — Iboiyatenyésztes szobában. — A magyar vasuti kötelekben új kivételes díjszabás — A szász-magyar vasuti köteleket illető új díjszabási füzetek — Telephon a radnóthi uradalomban — A Cognac ára. — Gombok burgonyából. — Virágserepek tisztántartása. — Magyarország tőzeges lápjai. — A felsőbb szőlőszeti és borászati tanfolyam. — Poroszország termése. — Az olasz borvámzáradék. — Hogyan csomagoljuk szállításra a tojást? — A fagy hatása a magvakra. — Huszállítási mizériák a magyar állam vasuton. — Csálás a magkereskedés terén. — A magtermelésre szánt zöldség átültetése.

Gazdaközönségünkhöz!

Az arankától teljesen tisztított lóher magot úgy mezőgazdáink vetőmagnak, valamint bel- és külföldi terménykereskedők nagyban keresik elannyira, hogy a számos megrendeléseknek mag hiánya miatt minden jó akaratunk mellett sem tudunk eleget tenni. Fölkérjük tehát a t. gazdaközönséget, hogy a saját jól felfogott érdekében a még készletében levő heremagot, küldje be minél előbb a csak saját érdekükért létesített raktárba, hogy azt minél nagyobb áron értékesíthessék.

A kolozsvári heremag tisztító raktár.

A mokány marha és a bival leírása.

A mokány marha.

A mokány-marha egy kis igénytelen hegyi szarvasmarhafajta, mely nemcsak az erdélyi havasli és havasi vidéket vallja otthonának, hanem Máramarost is hazájának tartja.

Szine legtöbbször világos darvas, aztán a sötét-darvas a leggyakoribb, ritkábbak a rigók

és pirokok. Magassága 118—130 cm. között, élő sulya 190—350 kg. közt váltakozik.

Egyes test része nem a legarányosabbak, mert például a feje kellenél nagyobb, nyaka keskeny, hasa igen öblös. Csontozata elég erőteljes, e mellett egész szervezete és egészsége, a mint mondani szokták, vasból van és ha az így nem lenne, akkor rég kipusztult volna azon mostoha tartási viszonyok között melyben századok óta részesült.

Igényei nincsenek, a legközönségesebb szénán, vagy utszéli legelőn is jól tartja magát. A hideget, úgy, mint a forróságot egy formán tűri.

Ivar különbség nélkül jármozzák, kis termetéhez képest bámulatos erős, kitartást és bizonyos ügyességet fejt ki, a mennyiben meredek és sokszor igazán járatlan utakon a legnagyobb biztonsággal szállítja a szekeret.

Mint a havasok tevéje, ős időktől fogva munkás társa a fentnevezett mostoha vidékek lakóinak.

Tejelő képessége elég nagy, 1000—1200 liter tejet ad évente s e mellett borját is felneveli; kedvezőbb tartási viszonyok mellett azonban — a mint mondják — 1600 liter tejet is szolgáltat.

Ujabbán a földmívelési ministerium kiváló gondozásában óhajtja részesíteni s így remény van, hogy Erdély ezen marha-fajtája elég bőven tejelő s igen egészséges tejet termelő állományra is fog átalakíttatni.

A jelenlegi magas marha-árak mellett a tehének darabonként 60—90 frton, az ökrök pedig páronként 150—200 frton kelnek.

A bivaly.

A közönséges bivaly indiából ered. Hogy Európába kik és mikor importálták, azt nem tudjuk; a legnagyobb valószínűség szerint azonban a VI-dik században került Olaszországba, honnan aztán lassanként elterjedt.

Erdélybe, úgy látszik az élelmes örmények hozták be és honosították meg.

Jelenleg az Olt mentén találjuk legtömegesebben tenyésztve. A fogarasi m. kir. állami ménés uradalomhoz tartozó Sárkány majorban nagy gondot fordítanak tenyésztésére, ezért itt találjuk a legszebb példányokat. A Kolozsvártól

nyugatnak eső Bánffy-Hunyad vidékén szintén sok bivalyt találunk, ezek azonban nagyság tekintetében amazok mögött állanak.

A bivaly szine rendesen fekete, nagy ritkán azonban láthatunk piszkos fehéreket is. Magassága 125—140 cm. közt élősulya 400—650 kg. közt váltakozik.

Feje testéhez mérten közepes nagyságu, a szarvak tövei hátradöltek, hegyei pedig előre görbültek. A törzs kurta, de nagyon dongás, a lábak kurták; csontozata durva és egész valójában véve idomtalan. Rendkívüli erejénél fogva mint igás állat lassu, de terhes munkák végzésénél megbecsülhetetlen.

Dr. Ofener mérései szerint egy 650 kg. élősulyal bíró bivaly-ökör 875 kg. erőt fejtett ki, egy másik pedig 800 kilogrammot.

Tejelő képessége átlag 1000—1200 liter évenként, teje azonban nagyon kövér, miért is az erősen zsíros fehér kávé kedvelők igen szeretik és a tehén-tej árához mérten kétszeres áron fizetik. Kolozsvárt pl. az évszakokra való tekintettel literenként 12—16 kron fizetik.

A takarmány minősége iránti igényei nem nagyok, szívesen megeszi a sásos szénát, a tengeri kórót, vagy az egyéb állatok után meghagyott izéket is.

Mindezen jó tulajdonságai mellett azonban vannak hátrányosak is, pl. hogy fejlődése nagyon lassu, a mennyiben csakis 4 éves korában használhatjuk tenyész czélokra s e mellett az első évben a szarvasmarháknál gondosabb ápolást kíván, továbbá nagyon lusta, csökönys és husa sokkal értéktelenebb a szarvasmarháénál, úgy, hogy hizlalt állapotban való értékesítésénél q.-ként 6—7 frttal vagyunk kénytelenek azt olcsóbban eladni, vagy legtöbbször még azon áron alól is.

A leghirebb bivaly vásárok Segesváron és Kőhalomban tartatnak.

A bivaly ökör páronként 200—250 frton, a tehének pedig darabonként 80—120—150 forinton kelnek.

Tuloldalon úgy a mokány marhát, mint a bivalat képekben mutatjuk be.

Ásványi Lajos.

Mindennemű
műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított
„HUNGARIA“ MUTRÁGYA-, KÉNSAV- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitétnő minőségű műtrágyáit: esontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt esontlisztet, Thomassalakot, chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-celmzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébet tér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

Thomas-
salak.

A lovak patájának patkolása és ápolása.

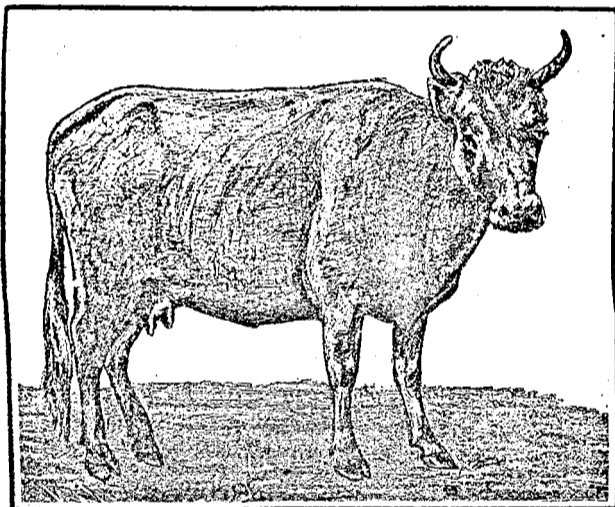
Nagyon sajnós, hogy a patkolásra csekély gondot fordít gazdáinknak nagy része; pedig ha a pata tönkre megy, lehet a ló testének minden egyéb része kitűnő — azért a lovat használni nem lehet.

Először is vasalás előtt kevés gazda csapatja be puhító anyaggal a ló körmét; kemény körmöt pedig jól vasalni nem lehet, a szegzés kisebb-nagyobb mértékben megrepeszt. Azon kívül csaknem minden kovács veresen süti a patkót a ló lábára s hogy „jobban faraghasson” — mondja némelyik kovács — még egy lapos vassal is megégeti a ló körmét. Ily kezelés mellett aztán nem lehet ép pata.

De nemcsak vasalás előtt, hanem általában mindig megkívánja és megérdemli a pata, hogy utána lássanak és ápolják.

Ezt meg is teszik sokan, de sajnós, hogy még legjobb gazdáink között is vannak, kik tévesen fogják fel.

Zsirral kenetik a ló patáját, mert az puhítja — mondják; s ha a ló körme megreped, szidják a kocsist, hogy azt nem keni be jól, miért bekenetik maguk előtt, de a pata csak reped; ekkor még panasznak, hogy rossz a ló patája.

1. ábra. Mokány tehén.

Rossz ám! mert épen a zsirtól romlik ugy el, attól szárad ki, mert a zsír bedugja a pata apró likacsait, megátolja a „légzését”, ugy szintén a nedvesség bevehetését, a mellett a zsír megavasodik és zsirsavat képez, a mi meg is támadja a pata szövetét; ekkor a kiszáradt pata természetesen könnyen megrepedhet.

Legjobb langyos vízzel mindennap megmosni, s azután, ha épen akarja a gazda, hogy — magyarul mondva „glanczos” legyen a ló patája, — be lehet kenni felületesen zsiros anyaggal, nevezetesen, a mi erre a legjobb, vaselinnel, a mi még legkevésbé árt a patának.

Nagyon czélszerű néha vizes buza korpával vagy fűrész porral a körmöt becsapni; a patkót pedig mindig hidegen igazítassuk és veressük fel.

Ilyen kezelés mellett lovaink patája ép és szép lesz s ha állásuk is tisztán tartatik — kivévén a véletlen eseteket — vajmi ritkán következhettek be baj.

Ha pedig mindezek dacára is, saját alkotási hibája folytán, lovunk patája megreped, legjobb — ha csak lehet — szakértő állatorvoshoz fordulni segélyért, különösen ha végig van a két szélre repedve. Ha a repedés kisebb, akkor keresztmetszéssel kella tovább repedést meggá-

tolni, s olaj, vagy fagygyuval vegyített viasszal betömni a hasadást; azonban ezt is jobb orvosra bízni, ha lehet.

Legifj. Sándor Pál.

Trágyázási kísérletek tözegtalajon.

A „Mezőgazdasági Szemle” után adjuk a következő értékes kísérleteket:

Külföldön, különösen Németországban, a tözegtalajok művelésére kiváló gond fordítottatik; és az eredmény azt mutatta, hogy megfelelő műveléssel, különösen pedig trágyázással a tözegtalajok is jó jövedelmet szolgáltatnak.

Nálunk e tekintetben ez ideig ugy szólván még semmise történt. Az utóbbi időben ugyan némi mozgalom észleltetett a tözeg kiaknázására vonatkozólag, de a tözegtalajok jobb műveléséről eddig alig jutott valami nyilvánosságra.

A kapuvári béruradalmat illeti meg az érdem, hogy e téren kezdeményezőként lépett föl. Az uradalom szives volt az elért adatokat rendelkezésemre bocsátani, melyeket alábbiakban közlök, köszönetet mondva e helyütt is az uradalomnak a kísérletek közléseért.

A kísérletek következők:

I. Műtrágyázás rozs alá.

25 hold megtrágyázott holdankint 3 q.

	Trágyázatlan	trágyázott	szántott Nemszántott trágyázott
Széna	12 q.	21 q.	15.2 q.
Sarju	8 „	15 „	10.5 „
Összesen	20 q.	36 q.	25.7 q.

A trágyázott javára esik, tehát 16 q. jó minőségű széna, a trágyázott, de nem szántott javára 5.7 q.

Az egész kísérleti téren a víz 50—70 cm-re van a felszín alatt, a rozsföldön 1 m-re.

A közölt kísérletek eredménye eléggé biztató. A kapuvári uradalom a jövő évben a kísérleteket nagyobb mértékben fogja folytatni; kívánatos volna, hogy azok másutt utánzásra találjanak.

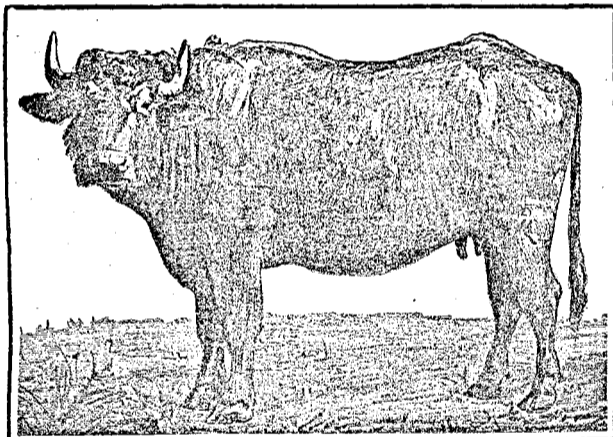
Közli: Cserhádi Sándor.

Mezei munkás ügy.

Eddig, ha mezei munkás hiányról volt szó, mindig a magyar alföldre gondoltunk, mert tényleg ott merült fel e tekintetben a legtöbb calamitás.

Most azonban a sűrű népességűnek hangoztatott haza részünkben sem épen ritkaság. A közlekedés könnyű és olcsó volta mellett ezen már itt is lehet segíteni az által, hogy az országnak valóban sűrű népességű vidékeiről jó mezei munkások nyerhetők.

2. ábra. Bival tehén.

Thomas-salakkal és 3 q. kainittel; egy hold részut a táblán keresztül trágyázatlan maradt.

Termett trágyázott tözegtalajon kat. holdankint

rozs 24 kereszt, à 20 kéve;
keresztenkint 40 klg. mag,
„ 86 „ szalma,
összesen 960 klg. szem, 2064 klg. szalma,

Trágyázatlan tözegtalajon kat. holdankint

11 kereszt, à 20 kéve;
keresztenkint 30 klg. mag,
„ 63 „ szalma,
330 klg. szem, 693 klg. szalma.

Tehát a trágyázott javára esik 630 klg. szem, 1371 klg. szalma.

II. Tözeges rétek trágyázása.

A trágyázott terület — egy feltört és három évig szántott 8 holdnyi rét — herefü-keveréssel vettetett be, s trágyázva lett kat. holdankint 2 q. Thomas-salakkal és 3 q. kainittel; a trágyázatlan az előbbi mellett volt. Ugyanily minőségű 10 holdnyi rét nem szántott fel, hanem csak megtrágyázott, minek következtében a jobb füvek vidáman tenyésztek.

Kivált a felvidéki tótok a legjobb munkások hírében állanak, miért szolgálatot vélünk teljesíteni, midőn ez ügyben az erdélyi gazdasági egylethez intézett értesítést az alábbiakban közöljük:

Van szerencsém tiszteletteljesen becses tudomására hozni, hogy a jövő évi mezei munkaidényre *felvidéki tót mezei munkások* szerződését ingyen és díjtalanul, csupán a levélporto megtérítése mellett közvetitem, lévén a munkás-gazdák és munkások nyilvántartásával hivatalunkban elfoglalva.

Tájékozásul bátorkodom megjegyezni, hogy a szerződés megkötése olyképp szokott történni, hogy a t. uradalmak vagy földbirtokos és bérlő urak egy erkölcsi és anyagi tekintetben teljesen megbízható munkás-gazdával kötnek szerződést. A gazdának kötelessége a munkásokat a megállapított számban és a kitűzött helyen és időben előállítani, ott a vett parancsokat általuk teljesíteni, a munkára felügyel, az élelmezésért ő felelős és azt ellenőrzi, a munkásokat ő fizeti ki az átvett napszámokból minden netán előforduló károkért anyagi felelősséggel tartozik.

A munkások elindulásuk előtt igazolvány-nyal láttatnak el és orvosilag megvizsgáltatnak,

mely orvosi vizsgálatnak lelete az igazolványra rávezettetik. Ennek költsége a munkást terheli.

Munkásaink nagyon keresettek. Így már elszerződtek a mezőhegyesi uradalomba, Brassóba (Botfalu), Hatvanba, Szász-Beregre, gróf Apponyi és Károlyi urak uradalmába. A mi munkásaink kitaró szorgalmát illeti, ennek párja nincs, mert a tót munkás 16—18 órát képes eredménnyel munkálkodni.

Ha tehát a jövő munkaidényre mezei munkások szüksége fennforogna, esedezem velem röviden közölni: hány munkásra van szükség és mily hónapokra szükségeltetnek azok?, mihez képest én azonnal ajánlatba hoznék egy megbízható munkásgazdát, ki személyesen és saját költségén jelentkezne a szerződés megkötése céljából.

Privigyén (Nyitra m.)

Kiváló tisztelettel
Kovácsy Kornél,
szolgabírói tisztségű.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmánya december hó 6-án, egyleti elnök Szabó József elnöklété alatt ülést tartott. A jegyzőkönyvet vezette Sz. Szakáts Péter e. titkár.

Jelen voltak: Tóth Zsigmond, dr. Szaniszló Albert, Filep István, Veres Ferencz, Ásványi Lajos, Ritter Gusztáv, Jakab László, báró Mansberg Sándor, Vörös Sándor, gróf Bély Ákos, Sipos Gábor, Réti János, dr. Szentkirályi Kálmán, Molnár Sándor egyleti jogtanácsos, Demeter Károly.

A múlt ülés jegyzőkönyve felolvasatván, tudomásul vétetett s annak hitelesítésére Tóth Zsigmond, dr. Szaniszló Albert és Jakab László tagtársak küldettek ki.

Olvastatott a pénztári jelentés, mely szerint a november havi összes bevételek 773 frt 01 krt s az összes kiadások 658 frt 33 krt tettek és így átvitetett december hóra 114 frt 68 kr., mely tudomásul vétetett.

Ujabb az egylet kebelébe kívánnak lépni és pedig az alapító tagok közé 100 frt alapítvánnyal Gámán Imre, Magyar-Palatkáról; az évdiyas rendes tagok közé dr. Haller Károly és Vinczenti Károly Kolozsvárról és Vinczenti Miksa Diódról; a kik melegen üdvözöltetnek s a tagok közé fölvétetnek.

Földmiv. minister megküldvén az 1891. évi működéséről a törvényhozás elé terjesztett jelentését, az köszönettel fogadtatott.

Kovácsy Kornél Nyitramegye privégei járásának szolgabírói tisztségűje tót mezei munkásokat ajánl. Az értesítés közlése határoztatott.

A földm. minister tudatja, hogy az időjelzési táviratok csekély díjért magán felekkel is közöltetnek. Az Erdélyi Gazdában közlendő.

Ugyanezen minister megküldi a dr. Hutyra Ferencz állatorvosi akadémiai tanár által szerkesztett „Állategészségügyi évkönyvet.” Köszönettel fogadtatott.

A múlt ülésben a jövő évre indítványozott arató, kaszáló és vetőgép-versenyekre vonatkozó előleges költségelőirányzat készítése határoztatott, melynek alapján az egylet jövő évi költségvetésével együtt tárgyalva fog ezen ügy elintéztetni.

Még egy pár kebeli ügy elintézése után, az ülés véget ért.

Kormányintézkedés.

A ragadós száj- és körömfájás. A földmiv. minister a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: Tekintettel arra, hogy a ragadós száj- és körömfájás az országban ismét nagyobb mértékben elterjedt s ismételt előfordult, hogy az ez idő szerint külön szakértői vizsgálat nélkül vasutra feladott hasított körmű állatok rendeltetési helyükre való megérkezésük alkalmával a betegségben szenvedőknek találtak: a járvány esetleges további széthurcolásának megakadályozása és mielőbbi elfojtása céljából f. évi ápril 24-én 18263. sz. a. kelt körrendeletem hatályon kívül helyezése mellett az 1888-ik évi VII. törvényzcikk 38. §-a alapján ezennel elrendelem, hogy a hivatkozott törvény 20. §-nak c) pontja a sertések, juhok, kecskék és hat hónapon alóli borjúkra is kiterjesztessék; vagyis, hogy Magyarország területén az említett állatok is a vasutra és hajóra való feladáskor a szakértőül kirendelt állatorvosok által megvizsgáltassanak. A miből folyólag következik, hogy addig, míg e rendeletem hatályban leend, az említett állatok is csak a marharakodókul engedélyezett vasuti- vagy hajó-állomásokon lesznek felrakhatók. Ily állatok ntán a vizsgálati díjak az 1888. VII. t. cz. végrehajtása iránt kiadott 1888. évi 40.000 sz. miniszteri rendelet 79. §-nak c) pontjában meghatározott kules szerint szedendők. Erről a közönség az illető érdekelteknek mielőbbi megfelelő tájékoztatása és marharakodó vasuti és hajóállomásokhoz kirendelt szakértők haladéktalan megfelelő utasítása végett azzal értesítettik, hogy a szakértőket az állatok megvizsgálásának tüzetes és lelkiismeretes foganatosítására annyival is inkább utasítsa, mert minden oly esetben, midőn a kirendelt szakértő által a feladás előtt megvizsgált s általa egészségesnek nyilvánított állatszallítmányon a szállítás közben vagy kirakás alkalmával száj- és körömfájás vagy más valamely ragadós betegség konstatáltatnék, az illető szakértő ellen a törvény szigorúan fog alkalmaztatni.

A belügyminister az árvák gazdasági kiképzése érdekében. A belügyminister 62.834 VIII/15. szám alatt következő körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóságokhoz. A kisbirtokosok gazdasági kiművelése az általános gazdasági kultúra emelkedésének egyik alapfeltétele lévén, a magán- és közvagyonosodás szempontjából első rangú fontossággal bír az, hogy a kisbirtokosok gyermekei minél nagyobb számban látogassák a földmiv. iskolákat. Az e célra való közreműködés okából a vármegye közönsége utján felhívom a területén levő árvaszékeket, vármegyei rend. tsnácsu városi árvaszékeket, a gyámhatósági joggal felruházott községek árvaszékeit, figyelmeztessék a kisbirtokosok árván maradt gyermekeinek gyámjait, továbbá az oly kisbirtokos atyákat, a kiknek gyermekei saját vagyonnal bírnak, hogy gyámoltjaikat, illetve gyermekeiket a földmiv. iskolába küldjék. — Elvárom az árvaszéktől, hogy áthatva a czél fontosságától, az 1877. XX. t. cz. 263. §-ában előirt kötelezettségükhöz hiven, a gyámok és atyákhoz ne csak általános figyelmeztetést intézenek, hanem különösen a gyámokat az 1877. t. cz. 96. §-a alapján teendő jelentések alkalmával, a mennyiben czélszerűnek tartják, esetenként is figyelmeztessék, hogy gyámoltjainak földmiv. iskolába küldésével azok szellemi és anyagi érdekeiket hathatósan előmozdítsák.

Az időjelzések hozzáférhetősége. A kereskedelmi minister legujabban rendeletet bocsátott ki, mely szerint a posta- és távirat-hivataloknál kifüggesztett időjelzések a posta-hivatal belterületén lakó feleknek naponta közvetlenül is kézbesíthetők. A közvetlen értesítés kézbesítési díja havonta, előlegesen fizetendő, mely 2 frt 50 krt tesz ki. Intézkedés történt az iránt is, hogy az előfizető felek az esetre, ha az időjelzési táblákhoz hasonlókat kifüggeszteni akarnak, ugy e táblák és jelzések birtokába jutányosan jussanak, valamint a hivatalosan használt jelekre is betanítottassanak.

Irodalom.

E hó elején jelent meg az Utmutató, a magyarországi vasutak egyedüli és hivatalos menetrendkönyve legujabb kiadása. Tartalmazza a legujabb személydijszabásokat, valamennyi hazai és külföldi vasutnak legujabb menetrendjeit, posta és gőzhajójáratokat, mérsékelt menetárakat. utirányokat, Közép-Európa ujonnan és pontosan kidolgozott vasuti térképét s egyéb hasznos tudnivalókat. Ára 50 kr, postán 60 kr. Csakis az összeg előleges beküldése mellett. Kiadóhivatal: Budapesten, Alkotmány-utca 24. szám.

Most kaptuk a „Magyar Cukoripar” mezőgazdaság-ipari folyóirat 1. számát „Magyar Vegyipar” melléklapjával egyetemben változatos tartalommal. Kiadja és szerkeszti Dr. Telbisz János. Melegen üdvözöljük e téren a legelső hézagpótló szaklapot, mely érdekes tartalmánál fogva a cukorrépa termelő gazdákra, földbirtokosokra, cukor-gyárosokra nélkülözhetetlen lesz. Sajnos azonban, hogy csak felerészben adhatjuk neki a magyar szaklap czimet.

A Filippopoli kiállítás és Bulgária mezőgazdasági viszonyai. Irta Szilassy Zoltán az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja. Megjelent a következő érdekes tartalommal. A Filippopoli kiállítás. Mezőgazdasági termények. Mezőgazdasági termelés statisztikája. Mezőgazdasági termények és állattenyésztés kerületenkénti megoszlása. Kertészet. Selyemhernyó tenyésztés. Erdőszet. Mezőgazdasági és ipari szakoktatás. Mezőgazdasági munkás viszonyok. Telepítés. Hitelviszonyok. Mezőgazdasági érdekképviselet.

Vegyes közlemények.

— Uj izzógáz világítás. Egy angol vegyésznek sikerült izzógáz világosságot a szó tulajdonképeni értelmében alkotni, mely a feltaláló nézete szerint minden más világító rendszert, melyet ezen névvel ruháznak fel, valószínűleg le fog szorítani a térről. A tiszta platina világnak koránt sincs oly intenzív fénye, mint a magnézium, mész, asbest- vagy cirkonvilágításnak. A feltaláló tehát a kísérleteknek hosszú sorát ejtette meg, hogy a platina világnak a szükséges fényt, vagy jobban mondva a kívánt erőt megadja és végre sikerült is neki a platina sodronynak cirkonnal való oly sajátzerű kombinációját feltalálni, mely egy intenzív fényforrás iránt támasztott igényeknek teljesen megfelel. Az izzósodrony, azaz izzófonál egy vagy több tekerccsel ellátva egy üveg harangba helyeztetik és ez egy közönséges bunsen-lámpára tétetik fel, azonban úgy, hogy ez utóbbi ne érjen a harangba. A meggyújtás azáltal történik, hogy a gázesavart

kinyitása után a fonalat egy forró sodronnyal megérintjük. A gáz lefejtésére a harang felső részébe egy csövecske van illesztve, melybe azonban, ha több lámpát egy gázforrásból akarunk megtölteni, egy második lámpa és így tovább helyezendő.

— **Ibolyatenyésztés szobában.** Az ibolyát (*Viola odorata*) nem nehéz szobában tenyészteni. Az első kérdés azonban az, vajon kert hiányában az ibolyát egész éven át cserépben kell-e tenyésztenünk, — vagy pedig őszi kerti ágyakban hagyhatjuk s csak azután ültetjük cserépekbe. Az utóbbi mód czélszerűbb, mert a szabadban az ibolyák erősebben nőnek, mint a cserépekben és így dúsabban és szebben virágoznak. Ha azonban cserépekben kell tenyésztenünk, akkor nyáron át többször át kell ültetni és késő ősszel a lehető szárazon tartva, tegyük az ablakba. Egy kis fagy nem árt, sőt használ neki, csak arra kell ügyelni, hogy a megfagyott cserépeket ne tegyük meleg szobába. Deczemberben fagymentes helyiségben, januárban pedig vagy később ismét az ablakba tesszük, a hol új életre kelnek. Ha az ibolyát szabadban tenyészttük, ősszel kiássuk a földből, cserépekbe ültetjük és előbb hideg, azután meleg szobába helyezzük. Ha van melegágyunk, úgy a cserépeket ide is tehetjük, behintjük falevével és úgy hagyjuk karácsony tájáig, a mikor mérsékelt fűtött szobába hozzuk. A föld, jó kerti földből, kevés levélföldből és csekély homokból legyen össze keverve. A szoba levegője ne legyen sem tulságos meleg, sem tulságosan száraz. A cserépek az ablaküveghez közel álljanak. Öntözni a földet csak akkor kell, ha kiszáradni kezd. Ha a növényt mohával körül rakjuk, akkor nem kell annyit öntözni.

A magyar vasuti kötelékben magánzó küldeményekre kocsi- és fuvar-levelenkint legalább 5000, illetve 10,000 kg. mennyiségekben való feladásnál 1891. évi július 1-én megjelent és 1892. évi deczember hó 1-én hatályon kívül lépő dijszabás helyébe ugyancsak 1892. évi deczember hó 1-én új kivételes dijszabás lép életbe. Az új kivételes dijszabás Deés, Eperjes, Kocsárd és Mármaroszigetről a dijszabásban megnevezett állomásokra szállítandó magánzó küldeményekre nézve tartalmaz közvetlen díjtételeket.

— **A szász-magyar vasuti kötelékben** 1893. évi január hó 1-én a jelenleg érvényben levő gabona-dijszabások helyébe új 2., 3. és 5. dijszabási füzetek jelennek meg, melyek gabona, hüvelyes vetemények, örlemények, maláta, olajmagvak, korpa, rizskorpa és tengeri küldemények szállítására, valamint üresen visszaszállítandó zsákküldeményekre nézve megváltoztatott díjtételeket tartalmaznak. Ezen új díjtételek nagyobb részt *olcsóbbak*, egyik-másik viszonylatban azonban *drágábbak* a jelenleg fennállóknál.

— **A róm. kath. status Radnóthi uradalmában,** telephon-hálózattal kötötték össze Lencze, M.-Orbó, Kőcsür, kül majorokat a központtal. Óhajtandó volna, ha nagyobb gazdaságaink birtokosai a könnyebb gazdálkodás végett, telephon hálózatot létesítenének birtokaikon.

— **A konyak ára.** Statisztikai adatok szerint a múlt évben kiadtunk 923,400 forintot külföldi konyakért. Tekintve, hogy szép csomó magyar e nembeli pálinka szinte megívódott, bátran állíthatjuk, hogy konyak fogyasztás ára gyanánt vagy egy millió forint költetett el. E fajtájú kivitelünk csak 686,140 frtnyi volt, ráfizettünk tehát a külföldről származó italra 237,260 forintot.

— **Gombok burgonyából.** Hir szerint gombokat is csinálnak már burgonyából. Nem nagyon általánosan van tudva, hogy ha a burgonya anyaga bizonyos savakkal hozatik érintkezésbe s azután sajtoltatik, olyan kemény leend, mint a szaru, elefántesont, vagy a csont. A burgonyának ezen tulajdonságánál fogva a gombgyártásnál is leend nagy előnye. Az ilyen anyagu gombok csak nagy figyelemmel történt vizsgálat után ismertettek fel, akkor is szakértőjük által, miután azok különböző felhasználásuk után különböző színekben is festetnek s ezen színezés folytán külsejük majd a szaru, majd a csont színezetét tüntetik elénk. A gombok előállításának olcsósága gyártásukat általános vélemény szerint széles körben terjesztetni fogja.

— **Virágcserepek tisztántartása.** A virágcserepeken ha tisztántartásukra kellő gondot nem fordítunk, különféle cryptogam növények szoktak tenyészni, a melyek az edény lukacsait betömven, az agyag edények lyukacsosságának előnyeit lehetetlenné teszik. E bajnak elhárítására a „Garden and Forest“ azt ajánlja, hogy impregnáljuk az agyagedényeket 140 gr. rézgálicz és 17 gr. ammoniak oldattal, a melyet előbb 227 liter vízben hígítottunk. E szer a moszatok, mohok stb. tenyésztését lehetetlenné teszi a cserépeken.

— **Magyarország tőzeges lapjai.** Bethlen András gróf földmívelési minister kiszámította, hogy mily nagy mennyiségben állhat Magyarországon rendelkezésre tőzeg. A beérkezett adatok szerint az ország különböző vidékén a termelhető száraz tőzeggennyiség 120 millió tonnára tehető; tonnáját csak 2 frtra becsülve, az összes tőzeg értéke meghaladja a 240 millió forintot. Tudvalevő, hogy Magyarországon a tőzeges lapok mindeddig ama területek közé tartoztak, a melyeknek az illető birtokos nem igen vette hasznát; Németországban éppen ellenkezőjét tapasztaljuk ennek, mert ott a tőzeget a felszínre igekeznek hozni a gazdák s a talajt kitűnő termőföldé alakítják át. Ilyen eljárást kell követni hazánkban is, hogy a mennyire lehetséges, az értékes földet mielőbb átídomíthassuk termőtalajjává. De a gazdákra nézve a tőzegtérmeles sem lehet már közönyös, különösen oly vidékeken nem, a hol a tüzelőfa és szalma drága. A tőzeget nemcsak tüzelő anyagnak lehet használni, hanem almózásra is.

— **A felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyamot,** melynek programja a földmívelésügyi ministeriumban már elkészült, deczember hó 3-án nyílt meg, s az elméleti előadásokat a földmívelésügyi minister által e czélra bérbe vett helyiségben fogják megtartani. E mellett azonban kiváló súlyt fektetnek a gyakorlati előadásokra, mely czélból a fontosabb szőlőmunkák idejében a hallgatókat az állami szőlőtelepekre és nagyobb szőlőbirtokokra fogják kiküldeni, a borkezelési gyakorlatokat pedig a m. kir. országos központi mintapinczében fogják megtartani.

— **Poroszország termése.** Október végén jelent meg a hivatalos kimutatás a porosz termésről. E szerint a gabonával bevetett terület volt: 1.026,884 hektár buza, 4.319,932 hektár rozs, 884,528 hektár árpa, 253,843 hektár zab és 1.991,949 hektár burgonya. A termés eredménye október hó végén a következő volt: 17.972,203 q. buza, 62.787,460 q. rozs, 13.334,487 q. árpa, 32.731,717 q. zab, 240.953,802 q. burgonya.

— **Az olasz borvámzáradék.** A Pol. Corr. hiteles részleteket közöl az Ausztria-Ma-

gyarország és Olaszország közt a borvám-záradék végrehajtását illetőleg folyt tárgyalások eredményeiről. Fenntartatott az az álláspont, hogy csak valódi, hamisítatlan és hordókban behozott borok hozhatók be a 3.20 frankos kedvezményes vámtétel mellett. Az ellenkező aggodalmak alaptalanok. Az úgy Ausztria-Magyarország, mint Olaszország részéről felmerült azon panaszokkal szemben, hogy a forgalmat bizonytalanná teszi a szállítmányoknak a vámhivatalok, illetőleg az oenológiai intézetek által eszközölt megvizsgálásának eddig követett módja, praktikus módusnak kínálkozott az, hogy a mindkét rész tudományos intézetei által kiállított vegyelemzési bizonylatok kölcsönösen elismertessenek. Ehez képest az ily bizonylatokat ezentúl kölcsönösen elfogadják. Ilykép hitelesített küldeményeket rendszerint nem vizsgálják meg, a mi az osztrák-magyar sörökre is szól. E bizonylatok bemutatásának alakjára nézve abban állapodtak meg, hogy a borok természetes valódisága és a sörök összetétele kétségtelennek fogadtatik el. Ez eljárás rendkívüli haladást jelent a műborok behozatalának megakadályozása szempontjából. Ez intézetek jegyzékét Ausztria-Magyarország és Olaszország egyetértőleg fogják megállapítani. Kétes esetekben minden kormányának szabadságában áll a felülvizsgálatot saját intézeteivel eszközölni. A Marsala-borra vonatkozólag a kedvezmény a Trapani, Palermo, Catania és Messina tartományokból jövő termékekre korlátoztatott, továbbá a maximális szesztartalom tizenhatszázalékosra és évi négyezer métermázsza behozatali mennyiségre, a hordósúly beszámításával. Olaszország elismerte, hogy a mérsékelt vám csak hordóborokra alkalmazandó rezervoárok, ciszternák és hasonló, hajókon vagy vasutakon levő tartályok kizárásával. Olasz borokra, melyek vitortlás hajókon ciszternákban és punti-franchiban hozatnak be Triesztbe és Fiumébe, vámmentes kezelés ismertetett el.

— **Hogyan csomagoljuk szállításra a tojást?** Egy angol tojás nagykereskedő arról értesítette nem rég egy hamburgi kiviteli czéget, hogy Angolországban legszívesebben a ládába, fagyapot közé rakott tojást veszik, mert tisztábban érkezik meg, s jobban eláll, mint a szalma közt szállított tojás. A szalmától ugyanis dohos szagot kapnak, ellenben a fagyapottól nem. Hogy Hamburgból mennyi tojást szállítanak évenként Angolországba, azt a következő statisztikai adatok mutatják: 1890-ben 387.910 millió tojás 18.046,400 márka értékben, 1891-ben 356.754 millió 16.158,510 márka értékben.

— **A fagy hatása a magvakra.** Ujabban szerzett tapasztalatok szerint, a fagy anynyiban kedvező befolyással van a magvakra, hogy az ily magvakból kikelt növények gyorsabban fejlődnek. A fagnak kitett lenmag például sokkal gyorsabban kel ki, érik meg, — mint a meleg helyen telet magból kelt. Általában véve még a csiraképességnél is nagy különbség mutatkozik az oly magvaknál, a melyek a fagy hatásának kitéve voltak, az olyanokkal szemben, a melyek melegebb helyiségben telettek át.

— **Husszállítási mizeriák a magyar államvasuton.** Az utóbbi időben ismételten megtörtént az, hogy a magyar államvasuton Budapestre küldött sertéshus-szállítmányok a nyugoti pályaudvaron a leadás körül szokásos rendetlenségek miatt nem érkezhettek meg a kellő időben az István-téren levő hideghus-vásárra, mert a hussal megrakott kocsikat az üres kocsikkal együtt a pályaudvarról vagy a körvasut lipótvő-

rosi állomására, vagy pedig Kőbányára tolták ki. Természetes, hogy így a feladók csak sok utánjárás és nagy késedelemmel vehették át a szállítmányt. Nem említve azokat a károkat meg bajokat, a miket ez által a feleknek okoznak, a sertéshusvásár szempontjából sem tűrhetők meg aállítás e hiányai, mert e zavarok következtében az érkező husnak közegészségi szempontból való ellenőrzése is akadályozva van, csökkentik továbbá a vásár forgalmát s így közvetve hátrányosan hatnak közlelmzési viszonyainkra. A vásárgazgatóság fölhitva a tanács figyelmét e mizériákra s arra kérte, hasson oda, hogy a magyar államvasut a hus-szállítmányokat részeseitse nagyobb figyelemben s léptessen életbe oly kezelést, a mely a felsorolt hibák ismétlődését kizárja.

Csalás a magkereskedés terén. Nem nálunk, mert a mi magkereskedőink sokkal tisztességesebbek, sem hogy ilyesmire képesek volnának, hanem Franciaországban a csalásnak nem keveset jövedelmező módjára határozta el magát az alább megnevezett párisi cég, a melyet nem áll egészen nyíltan tűzni. Az illető cég következő ajánlatot küldött a németországi s valószínű más magkereskedőkhöz is, melyet óvakodás végett egész terjedelmében közlünk. Az ajánlat így szól:

Takarmány-, főzelék- és virágmagvak jelentékenyen leszállított árakon. Ajánlhatók keverésre, házaló és mag-kereskedőknek.

Ezeket a magvakat, melyek a kontinens jelentékenyebb magtenyésztőinek és kereskedőinek készleteiből maradtak meg s végeladásokból és csődökből származnak, bámulatos olcsó áron, de jótállás nélkül, adhatjuk, mindamellott, hogy a magvak fajáról, koráról és csiraképességéről felvilágosítással szolgálhatunk

Keverés.

70—80 százalék csiraképesség mellett valamennyi magot mint ujat lehet eladni. Miután adott körülmények között a kicsirázás elegendő, úgy az eladó biztos lehet felőle, hogy a vevő nem fogja szemrehányásokkal illetni.

Magától értetődik tehát, hogy az a magkereskedő, ki 95—100 százalék kitűnő minőségű maganyagot termel és tőlünk elavult magvakat vásárol, azaz az elavultat keverésre használ, minden rizikó nélkül jelentékeny nyereséget érne el.

Igy például: 500 kiló hagymatermelésre, kilóját 4 frankkal számítva, vegyünk 350 kiló 98—100 százalék csiraképes anyagot és 120—150 kiló öreg hagymamagot, melyet mi 0.40 frankért adhatunk, így tehát 500 frank átlagnyereség érhető el.

Egy másik példa: Ön évenként 10.000 kiló tarló répamagot ad el. Hogy ha ehhez 6000 kiló új anyagot, 200% csiraképességgel vásárol, ehhez minden aggodalom nélkül 4000 kiló elavult magot keverhet. Ilyen magot mi eladunk önnek 100 kilót 10-15 frankjával, így tehát 2000 frank lenne az elért nyeresége.

És mindez ismételjük, könnyen érhető el, és a vevő is meg lesz elégedve.

Ezek a francia urak különösen ajánlják magjaikat kereskedelmi elárúsításra. Az az eljárás, a mit itt ajánlanak, a vakmerőség ne továbbja.

Ide igtatjuk ennek a jó firmának a címét

P. FOREST & Co.,
Paris, Boulevard Mortand.

A magtermelésre szánt zöldség átteleltetése A magtermelés, még ha csak saját szükségletünkre foglalkozunk is vele, igen kifizeti magát, ha azt gondnal, figyelemmel és szakértelemmel tesszük. — A legelső teendő e részben a magnak hagyandó példányok kiszemelése, mely célra mindig a legszebben kifejtett s leg szebb alaku példányokat kell kiválasztani. A második teendő meg a magtermelésre szánt példányok gondos átteleltetése, a mire, ha lehet, oly helyiséget kell választani, hol azok a mellett, hogy a fagytól meg vannak óva, egyszersmind a kihajtás és rothadástól is óva legyenek, tehát e célra oly helyiséget kell kiszemelni, mely se nem hideg, de kelleténél melegebb se legyen. Igen jól meg kell tehát azt a pinczét választani, hol a magzöldséget tartjuk, sőt ha azzal nagyban akarunk foglalkozni, legcélszerűbb egyenesen e célra külön pinczét építtetni, s e mellett, hogy lehető biztosan járjunk el, kövesük egy szakértő német műkertész következő utmutatását, mely főképp kisebb mérveket tart szem előtt s mely inkább azon főzelékfélékre vonatkozik, melyek eltartása télen át nehezebb, például a kalaráb. — Említett kertész ősszel, midőn az éji fagyoktól már félni lehet, a legszebb, magtermelésre alkalmas növényeket jó gyökérgomolyaggal gondosan kiemeli s főképp, ha kevés példánnyal rendelkezik, ezeket cserepekbe helyezi, jól beiszapolja és világos fagymentes, száraz helyre elrakja, hova tetszés szerint levegő bocsátható. A kevésbbé ritka fajtákat hasonló helyiségben homokba vagy könnyű, se nem igen száraz, sem igen nedves földbe állítja, úgy, hogy egyenesen állván, egymást ne érintsék. — Itt azután a homokot vagy földet mindig egyenletes mérsékelt nedvesen tartja, gyakrabban utána néz s a növények szellőztetését és tisztítását el nem mulasztja. Így maradnak ápril hóig, midőn egy már előkészített ágyba átültetvén, jól beiszapoltatnak. Épp így jár el a zeller, a virzing, vörös káposzta stb. félékkel, egy szóval azokkal, melyek csirái télen át könnyen megromolhatnak. Az így eltartott növények nemcsak teljesen épek, de csiraképesek is maradnak és mindig ép, egészséges magot szolgáltatnak.

Szerkesztői üzenet

Dr. Sz. K. urnak Helyt. Becses cikke későn érkezvén kezünkhez, lapunk jelen számában, sajnálatunkra, már nem közölhetjük. A jövő számban azonban adni fogjuk.

Piaczi értesítő

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Buza üzlet iránya igen szilárd irányt követett, a kínálat gyenge a kereslet igen élénk volt. 20,000 mm. buza kelt el általában drágábban néhány krajczárral. A többi gabonamekben gyérforgalom mellett az irány és árak változatlanok.

Árak: Buza 7 frt 30 kr. — 8 frt 10 kr. — Rozs 6 frt 20 kr. — 6 frt 40 kr. — Árpa 6 frt 20 kr. — 7 frt 20 kr. — Zab 5 frt 50 kr. 5 frt 80 kr. — Tengeri 4 frt 65 kr. — 4 frt 75 kr. — Repezo —. Köles, 0 4 frt 15 kr. — 4 frt 30 kr.

A határinó üzlet forgalma mérsékelt s az alacsonyabb amerikai gabonaárak miatt bányadt irányt követ.

N.-Várud nov. 29. Tiszta buza 7 frt — kr. Elegy buza 5 frt 35 kr. Rozs 5 frt 40 kr. Árpa 4 frt 60 kr. Zab 5 frt 20 kr. Törökbuza 4 frt 80 kr. Széna kotetlen 3 frt — kr. Alomszalma 1 frt 80 kr. munként. Marhahus 56 kr. kg.

Kolozsvár. 1892. dec. 9-én. Tiszta buza 7 frt 20 kr. — 6 frt. 20 kr. Rozs 5 frt 20 kr. — 5 frt — kr. Törökbuza 4 frt 40 kr. — 4 frt 30 kr. Zab 4 frt 50 kr. — 4 frt 20 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. 100 kilogramonként. Fa kemény nem usztatott 3 frt — kr. köbméter. Marhahus 56 kr., disznózsír 64 kr. Paszuly 6 kr. kilónként. Burgonya 3 frt. hektoliter.

(Árak krajczároiban)

A piaci cikkek	Mérték	Blassó	Csikszoroda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Érzsébet-város	Fogarás	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza	mm.	744	950	640	650	800	835	750
Elegy buza	"	578	875	520	450	750	700	—
Rozs	"	542	723	440	450	750	473	500
Árpa	"	457	791	—	420	—	—	470
Zab	"	400	750	420	220	420	444	300
Törökbuza	"	400	612	400	350	480	473	420
Széna	"	210	400	400	250	120	200	800
Alomszalma	"	120	100	180	50	100	140	—
Tűzifa	km.	260	200	240	400	240	270	200
Marhahus	kg.	52	40	48	48	52	48	48
December		11	7	6	30	12	4	5

A piaci cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	700	650	680	750	770	—	650
Elegy buza	"	650	560	530	600	520	—	500
Rozs	"	510	500	500	500	480	—	500
Árpa	"	450	360	480	500	—	—	400
Zab	"	400	400	400	500	380	—	350
Törökbuza	"	410	360	420	450	448	—	400
Széna	"	450	200	280	180	600	—	200
Alomszalma	"	200	100	140	85	200	—	40
Tűzifa	km.	200	230	220	200	240	—	225
Marhahus	kg.	44	48	44	48	44	—	44
December		5	6	1	3	6	—	1

A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza	mm.	738	560	683	550	515	667	805
Elegy buza	"	665	—	618	450	470	597	615
Rozs	"	515	360	506	350	365	514	500
Árpa	"	—	340	350	—	—	500	—
Zab	"	540	475	440	200	290	457	489
Törökbuza	"	455	455	390	300	315	528	459
Széna	"	300	400	280	160	320	150	230
Alomszalma	"	200	110	80	80	220	100	120
Tűzifa	km.	245	250	320	280	250	325	240
Marhahus	kg.	52	48	52	52	48	54	58
December		3	7	1	1	8	3	1

Allatvásárok.

Budapest-kőbányai sertésvásár december 6-án. Élénkobb forgalom mellett az e heti üzlet csendes volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott árú 320—380. klg. nehéz 43½—44½ kr. 280—300 klg. nehéz 44—45 kr. Öreg 300 klg. tuli 42—43 kr. vidéki sertés 41—43—kr. Szerb 39—42 kr. román kr. tiszta klgk. Páronként 45 klg. ételsuly levonás és 4% engedmény szokásos.

Elcségarak: Új tengeri 5 10; árpa 5 40 Kőbányán átvéve.

Debreczen. Heti állatvásár december 6. Eredeti tudósítás). Szarvasmarha felhajtott 2540 drb.; eladatott 480 drb. Ló felhajtott 235 drb.; eladatott 510. Sertés felhajtott 250 drb.; eladatott 1540 drb.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Sz. Szakáts Péter.**

Főmunkatárs: **Csikszentmihályi Sándor** Pető.

HIRDETÉSEK.

Pályázat

Gróf Bethlen Ödön drági uradalmában (u. p. Hidalmás) üresedésben levő

számtartói

állásra.

Az állást elnyerni óhajtó szakvégzett egyének forduljanak közvetlenül az uradalmi intézőséghez.

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyszeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemü felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

82 51—52)

Alakult
1856

Legjobb és legolcsóbb takarmány kiegészítő-gépek!

Alakult
1856.

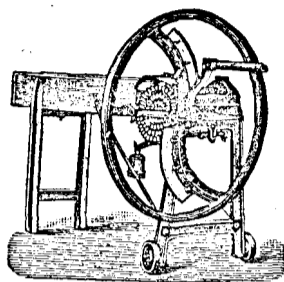
93 (26—26)

KÜHN E.

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

Főraktár: Budapest VI. ker. Váci-körút 21. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a következő őszi idényre, legújabb szerkezetű SZECSKA- ÉS RÉPAVÁGÓIT, úgy kézi, mint erőhajtásra

Répa- és burgonya-mosóit, darálókat, „kis óriás“ csutkás tengeri darálót, tengeri morzsolókat. A legnépszerűbb Hungaria-Drill, Jubileum-Drill és „Balance-Drill“ hegyi sorvetőgépeit, szórvavetőket, ekéket, Laacke-féle boronákat, úgy szántóföldre, mint rétekre, úgy szinte mindennemü gazdasági gépeket és eszközöket.

Árjegyzékek bérmentve.

GR. KORNIS VICTOR

szt.-benedeki gazdaságában

u. p. Deés.

1893. uj évtől kezdve, egy életrevaló és józan életü, rendszerető, számvitelben, istállók, magtár és pinczekezelésben jártas, nőtlen

számtartó

alkalmazást nyer.

Egy évi szolgálata után, előnyösen javadalmazott előléptetés helyeztetik kilátásba.

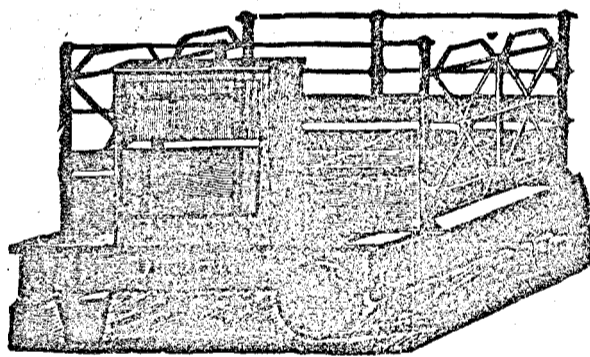
113 (3—3)

FAIRBANKS-mérlegek

a legtökéletesebb mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolósúlyos fémmérő-karral bírnak és a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Gazdasági-szeker-, marha- és zsák-mérlegeinket czélszerű és a czélnak megfelelő szerkezetüknel fogva különösen a gazdák gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyár: Ujpest. Központi iroda és raktár: Budapest, Andrassy-út 12 sz.

dalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyár: Ujpest. Központi iroda és raktár: Budapest, Andrassy-út 12 sz.

80 (26—26)

JOHN BLOCK, vezérigazgató.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemü műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniák, káli, chilisalétrom, szarv- és csontlisztet szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitünőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. márczius 8-iki 10. számát.)

83 (50—52)

Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest, VI. Váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvény-Társaság

KOLOZSVAR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN) szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely ujabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 90 (40—x)

Könyvnyomdájája, Lithographiája

melyben a legjelesebb erők s a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Előfizetéseket elfogad az

„1848—49. TÖRTÉNELMI LAPOK“-ra.

Ára negyedévre 1 frt.